

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 22 grudnia 2020 r.

Poz. 9372

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.1033.2020 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 17 grudnia 2020 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 178/XXI/2020 Rady Miejskiej w Kaletach z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych na terenie Gminy Kalety, w całości, jako sprzecznej z art. 6r ust. 3 w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 2010) – dalej jako: „ustawa” w związku z art. 2 i art. 7 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 10 listopada 2020 r. Rada Miejska w Kaletach przyjęła uchwałę Nr 178/XXI/2020 w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych na terenie Gminy Kalety, dalej jako "uchwała".

W przekonaniu organu nadzoru uchwała ta jest niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 6r ust. 3 ustawy rada gminy określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Z kolei z art. 4 ust. 2 ustawy wynika, że regulamin określa wymagania w zakresie m.in.:

a) selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady,

b) selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w lit. a, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży,

c) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego.

Postanowienia dotyczące selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady,

selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie określonych odpadów komunalnych, częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych muszą być obligatoryjnie uregulowane w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Podobnie w uchwale podjętej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy w szczególności muszą być uregulowane: częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zarówno regulamin, jak i uchwała podjęta na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy powinny zawierać spójne regulacje (tak: Agata Kosieradzka-Federczyk, Uchwała w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, LEX 2014, jak również rozstrzygnięcie nadzorcze nr 29/2013 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 1 lutego 2013 roku, Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 4 lutego 2013 roku, poz. 690). Tym samym uchwała w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów (na podstawie przepisu art. 6r ust. 3 ustawy) nie może być podejmowana w oderwaniu od uregulowań regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który to warunkuje legalność ww. uchwały.

Tymczasem w stosunku do uchwały Nr 177/XXI/2020 Rady Miejskiej w Kaletach z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kalety zostało wszczęte postępowanie nadzorcze Nr NPII.4131.1.1027.2020. W momencie wydania rozstrzygnięcia nadzorczego, z obrotu prawnego wyeliminowana została uchwała w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kalety. Powyższą uchwałą Rada Miejska dostosowała regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie do zmienionych art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 6 września 2019 roku, przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Oznacza to, że na terenie Gminy Kalety będzie obowiązywał dotychczasowy regulamin utrzymania czystości i porządku nieuwzględniający zmian wprowadzonych ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. W tej sytuacji pozostawienie w obrocie prawnym przedmiotowej uchwały powodowałoby brak spójności ww. uchwały z obowiązującym na terenie Gminy Kalety regulaminem. Dlatego też stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały – której byt prawny uzależniony jest od legalności regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kalety - w całości należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Ponadto, w ocenie organu nadzoru, regulacja przedmiotowej uchwały zawarta: w § 4 ust. 6 w brzmieniu *Odpady dostarczone do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych powinny być prawidłowo posegregowane i wolne od zanieczyszczeń. Odpady płynne lub wymagające opakowania przyjmowane są wyłącznie w szczelnych pojemnikach, zawierających informację o rodzaju odpadu*, w § 4 ust. 8 w brzmieniu *Osoba dostarczająca odpady do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych zobowiązana jest umieścić je w odpowiednich kontenerach/pojemnikach pod nadzorem pracownika obsługującego PSZOK* oraz w § 4 ust. 9 o następującym brzmieniu: *Transport odpadów komunalnych do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych właściciele nieruchomości zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt* stanowi istotne naruszenie prawa.

Należy zwrócić uwagę, iż stosownie do treści art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie powinien określać szczegółowe zasady dotyczące częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości, z kolei uchwała podejmowana na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy ma określać szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości. Przedmiotem regulacji obu uchwał są zatem dwie zupełnie odrębne kwestie; jedna z nich będzie normowana z punktu widzenia obowiązków ciężających na właścicielu nieruchomości, druga z kolei kreuje obowiązki gminy - jej zadania publiczne względem właściciela nieruchomości, realizowane przez przedsiębiorcę. Tymczasem, Rada Miejska ww. przepisie uchwały odniosła się do obowiązków właściciela nieruchomości do czego nie była uprawniona i co wykracza poza materię z art. 6r ust. 3 ustawy.

Wobec powyższego, należy uznać, iż Rada Miejska, regulacją zawartą w § 4 ust. 6, 8 i 9 uchwały naruszyła przepisy prawa tj. art. 6r ust. 3 w związku z art. 7 Konstytucji RP.

Wskazać również należy, że regulacją § 4 ust. 2 uchwały Rada Miejska pośrednio ograniczyła ilość przyjmowanych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych następujących frakcji odpadów: bioodpadów oraz mebli i innych odpadów wielkogabarytowych. Przyjmując bowiem, że *Odpady wymienione w ust. 1 pkt 1 – 10 przyjmowane są w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) w każdej zebranej przez właściciela nieruchomości ilości*, nie odniosła się w żaden sposób do frakcji opadów tj. bioodpady (pkt 11) i meble i inne odpady wielkogabarytowe (pkt 12). Zgodnie z art. 3 ust. 2c ustawy *Gmina może nie zapewniać przyjmowania bioodpadów przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jeżeli w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w całości zapewnia odbieranie tych odpadów z miejsc ich wytwarzania*. Jednakże z § 4 ust. 1 pkt 11 uchwały wynika, że frakcja bioodpady będzie przyjmowana przez PSZOK, stąd nie jest dopuszczalne jakiegokolwiek ograniczenie ilości przyjmowanych odpadów. Zgodnie zaś z art. 6r ust. 3a ustawy *dopuszcza się ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne, odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi*. Zatem, ustawodawca dopuścił możliwość wprowadzenia ograniczeń w ilości przyjmowanych odpadów z frakcji meble i inne odpady wielkogabarytowe, jednakże przedmiotowa uchwała zawierając dorozumiane ograniczenie ilości przyjmowanych odpadów nie wprowadza żadnych limitów, jak to ma miejsce w przypadku odpadów *zużyte opony i odpady budowlane i rozbiórkowe*. Takie działanie jest niedopuszczalne i sprzeczne z art. 2 Konstytucji.

Niezrozumiała jest również regulacja § 3 ust. 6 uchwały odnosząca się jedynie do frakcji odpadów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 2-8 uchwały, a pomijająca frakcje określone w pkt 9 i pkt 10 tego przepisu.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że regulacja § 4 ust. 2 oraz § 3 ust. 6 uchwały stoi w sprzeczności z art. 6 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji RP.

Na marginesie wskazać należy, że samo odwołanie zawarte w § 3 ust. 6 uchwały do § 1 ust. 1 pkt 2-8 uchwały jest nieprawidłowe, ponieważ § 1 uchwały nie zawiera ust. 1. Stanowi to naruszenie zasad poprawnej legislacji.

Powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją, co nastąpiło w niniejszej sprawie (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

W świetle powyższego należy uznać, że stwierdzenie nieważności uchwały Nr 178/XXI/2020 Rady Miejskiej w Kaletach z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych na terenie Gminy Kalety - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak